

Raport narativ - anul 2012



Membrii Consiliului Director JA Moldova

- ♦ **Ion STURZA** Președinte Onorific Rompetrol, **Fundația Familia Sturza**
- ♦ **Grigore BELOSTECINIC** Președinte Rector **ASEM**
- ♦ **Natalia VRABIE** Președinte **BC Moldova AgroindBank**
- ♦ **Alexandru MACHEDON** Director General **StarNet**
- ♦ **Afanasii EȘANU** Director General **Voiaj International**
- ♦ **Stela ȘCOLA** Director General **Gama Proiect**
- ♦ **Andrei Bălan** Director general **Colmed Plus**
- ♦ **Tudor DARIE** Consilier al **Prim-ministrului**
- ♦ **Vladislav RAILEAN** Director executiv **East-Europe Consulting Associates**
- ♦ **Nicolae POJOGA** Director executiv **Rețeaua de magazine “Linella”**
- ♦ **Valentina VEVERIȚĂ** Director **Direcția Politici de Dezvoltare a IMM și Profesii Liberale, Ministerul Economiei**
- ♦ **Valentina BADRAJAN** Consultant **INDEPENDENT**

STAFF Junior Achievement Moldova

◆ Tatiana Ungureanu	Director executiv interimar (<i>full time</i>)
◆ Viorica Culeac	Coordonator de program (<i>full time</i>)
◆ Alina Codreanu	Asistent de program (<i>part time</i>)
◆ Elena Osadciuc	Contabil (<i>part time</i>)

În perioada de raportare (AF 2011 și 2012) Asociația Obștească Junior Achievement Moldova a desfășurat o serie de activități care se încadrează în obiectivul general al organizației: elaborarea și implementarea programelor de educație economică și antreprenorială pentru elevii din învățământul pre-universitar din Republica Moldova - școala primară, gimnaziu, liceu.

La ora actuală JA Moldova pune la dispoziția beneficiarilor (elevi de la 6-18 ani) 18 programe separate:

- **6 programe** pentru școala primară:
 - Noi înșine
 - Familia noastră
 - Comunitatea noastră
 - Țara noastră
 - Orașul nostru
 - Lumea noastră
- **6 programe** pentru gimnaziu:
 - Eu și economia
 - Spirit întreprinzător
 - Resursele lumii
 - Piața internațională
 - Economia în cifre
 - Minifirma Școlară
- **6 programe** pentru liceu:
 - Economia aplicată
 - Etica în afaceri
 - Compania Școlară
 - TITAN
 - Cheia Succesului
 - Finanțele mele

În anul de studii 2011 – 2012, în programele JA Moldova s-au înscris **8 314 elevi** și **163 profesori** din **82 de instituții din țară din 22 de raioane.**

Numărul profesorilor implicați în programele JA Moldova:

1. Chișinău	44 de profesori;	12. Briceni	1 profesor;
2. Florești	4 profesori;	13. Comrat	1 profesor;
3. Glodeni	2 profesori;	14. Ungheni	1 profesor;
4. Cahul	3 profesori;	15. Hîncești	3 profesori;
5. Sîngerei	3 profesori;	16. Orhei	2 profesori;
6. Drochia	67 profesori;	17. Leova	3 profesori;
7. Ștefan Vodă	2 profesori;	18. Șoldănești	5 profesori;
8. Anenii Noi	6 profesori;	19. Cimișlia	2 profesori;
9. Nisporeni	2 profesori;	20. Telenești	1 profesor;
10. Ialoveni	8 profesori;	21. Călărași	3 profesori;
11. Edineț	2 profesori;	22. Dondușeni	1 profesor;

Activități realizate în perioada ianuarie 2012 – decembrie 2012:

	Denumirea Activității	Descrierea succintă	Rezultate atinse
1	Olimpiada Zonală la Economia Aplicată (februarie 2012)	Junior Achievement Moldova în parteneriat cu <i>Ministerul Educației al Republicii Moldova, Academia de Studii Economice a Moldovei și Fundația "Familia Sturza"</i> a desfășurat, în perioada 18-26 februarie curent, cea de-a 14-a ediție a Olimpiadei la Economie Aplicată, etapa Zonală.	<ul style="list-style-type: none"> - 255 de elevi participanți, beneficiari ai programelor de educație economică JA au reprezentat 13 raioane din republică. Fiind îndrumați de cei 23 de profesori, elevii au demonstrat profunde cunoștințe în domeniul economiei aplicate. - Pentru o mai bună desfășurare a Olimpiadei, participanții au fost repartizați în câteva zone, precum: Cimișlia, Leova, Bălți, Ungheni și Chișinău.
2	Olimpiada Republicană de Economie și-a desemnat câștigătorii (martie 2012)	80 liceeni din 13 raioane ale republicii au concurat pentru Premiul Mare - un contract gratuit de studii la Academia de Studii Economice din Moldova. Olimpiada Republicană de Economie, ediția a XIV- a a fost organizată de Junior Achievement Moldova în colaborare cu <i>Ministerul Educației al Republicii Moldova, Fundația "Familia Sturza", Academia de Studii Economice a Moldovei, BC Victoriabank, revista "Business Class"</i> .	<ul style="list-style-type: none"> - Alți 29 tineri au obținut premii bănești pentru ocuparea locului II, III și mențiuni, premii oferite de sponsorii și partenerii evenimentului. - Cristian Cerneanu, elev în clasa a XII-a la Liceul Teoretic "Orizont" (actualmente student) din Chișinău s-a dovedit a fi cel mai bun dintre cei buni, fiind deținătorul marelui premiu.
3	Tîrgul Național al Companiilor Școlare (iunie 2012)	La 1 iunie 2012, 11 Companii Școlare din cadrul programelor de educație economică și antreprenorială Junior Achievement Moldova împreună cu alte 7 echipe invitate de la Școlile Internat din țară și-au încercat puterile și au testat propriile produse într-un mediu de afaceri real. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu <i>Ministerul Tineretului și Sportului din R. Moldova, B.C. Moldova Agroindbank, Ministerul Economiei, compania Linella și Fundația Familia Sturza</i> .	<ul style="list-style-type: none"> - Compania NEXT, de la Liceul „V. Alecsandri-”, din or. Ungheni este compania școlară care a înregistrat cele mai bune rezultate și a participat la Competiția Internațională "Compania Anului", care în anul acesta s-a desfășurat în România.
4	Seminar de instruire a profesorilor (iunie 2012)	În cadrul seminarului au fost instruiți 13 profesori, psihologi școlari, asistenți sociali, colaboratori ai Centrului de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului în Moldova (CIDDC) în programul de educație economică "Cheia Succesului". Seminarul s-a desfășurat la pensiunea Holercani, r-l Criuleni.	<ul style="list-style-type: none"> - 13 profesori, psihologi școlari, asistenți sociali au fost instruiți în cadrul programului de orientare profesională "Cheia succesului".

5	Competiția Europeană Compania Anului 2012, București (iulie 2012)	În perioada 19-22 iulie 2012, la București a avut loc cea de-a 23 ediție a Competiției Internaționale Compania Anului, organizată de Junior Achievement-Young Enterprise Europe, unde au participat tineri din 29 țări ale Europei. Datorită suportului financiar al <i>Ministerului Tineretului și Sportului al RM</i> , în acest an, Republica Moldova a participat pentru prima dată la eveniment, fiind reprezentată de echipa de elevi "Next", de la L.T. "V. Alecsandri", din or. Ungheni.	- Aceasta a fost o experiență deosebită pentru elevi, ei avînd oportunitatea de a-și evalua și consolida cunoștințele și abilitățile în domeniul antreprenoriatului; de a face schimb de idei și experiențe cu tineri din diferite țări ale Europei.
6	„Educația economică și antreprenorială în clasele primare” – seminar de instruire pentru profesorii Liceului Teoretic "Universul" (septembrie 2012)	Scopul fundamental al acestui program este acela de a-i familiariza pe elevii claselor primare cu aspecte ale vieții economice, într-o lume în care există tot mai multe interdependențe și a forma competențe economice pentru integrarea socială a individului.	- <i>15 profesori ai Liceului Teoretic „Universul” din mun.Chișinău au fost instruiți de către formatorii JA Moldova, Valentina Olaru (L.T. Blaga) și Andoni Vitalie (L.T. Gaudeamus) în cadrul programului de educație economică, formare antreprenorială și orientare profesională "ABC-ul economic".</i>
7	Seminar de instruire pentru profesori în cadrul programelor de educație economică și formare antreprenorială "Compania Școlară" (septembrie 2012)	În luna septembrie 2012, JA Moldova a organizat un seminar de inițiere și formare pentru 62 de profesori din toată țara în cadrul programului " Compania Școlară ". Profesorii divizați pe diferite nivele (ciclul primar, gimnazial și ciclul liceal) au avut posibilitatea de a se familiariza cu toate programele de educație economică, formare antreprenorială și orientare profesională oferite de Junior Achievement, de a învăța și dezvolta metode de predare moderne și interactive. Seminariile de 3 zile au fost desfășurate în cadrul proiectului finanțat de <i>Ministerul Tineretului și Sportului al RM</i> .	- <i>62 profesori din diferite regiuni ale țării au fost instruiți în cadrul programelor de educație economică și formare antreprenorială oferite de JA</i>
8	Târgul ONG-urilor 2012 „Cunoaște ONG-ul care te reprezintă!” (septembrie 2012)	Junior Achievement Moldova a informat vizitatorii despre specificul programelor de educație economică oferite de organizație, a prezentat setul de materiale didactice și a discutat posibile colaborări cu cei interesați. Vizitatorii standului Junior Achievement Moldova li s-a oferit și cîte un măr cu mai multe informații despre organizație.	- Au fost stabilite contacte cu potențiali beneficiari și parteneri.
9	Schimb de experiență moldo-estoniană privind organizarea programelor de educație economică (octombrie 2012)	Au fost realizate o serie de activități de educație economică și formare antreprenorială pentru elevii și profesorii din cadrul programelor JA Moldova: <ul style="list-style-type: none"> • Schimb de experiență moldo-estoniană între profesori privind programele de educație economică; 	- 15 octombrie 2012, grupul de studenți, alumni ai Junior Achievement Estonia, membri ai organizației «Sent», împreună cu doi profesori din cadrul programelor JA Estonia, Sirje Kasendi și Ulle Tiido au vizitat Liceul Teoretic «V. Lupu» din or. Chișinău pentru un schimb de

		<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea pentru elevii Liceului Teoretic din capitală «V. Lupu» a unei simulări economice «Jocul Pieței»; • Un seminar de instruire pentru 30 profesori în cadrul programului TITAN; • Innovation Camp — un atelier de lucru pentru elevii claselor liceale, un instrument eficient pentru motivarea tinerilor în a găsi soluții inovatoare din punct de vedere științific sau tehnologic pentru problemele de business, motivare ce este de regulă dificil de obținut în contextul clasic de învățare, constituind de asemenea modalitatea perfectă de a educa și motiva factor-cheie pentru a încuraja spiritul antreprenorial în comunitatea educațională. 	<p>experiență. Grupul de studenți din Estonia, au organizat pentru elevii Liceului «V, Lupu» un joc de simulare numit «Jocul Pieței».</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 de profesori instruiți, iar ca rezultat al seminarului de instruire TITAN, în luna ianuarie 2013, va avea loc o competiție moldo-estoniană, online, în care echipele din fiecare țară vor demonstra cunoștințele economice și antreprenoriale și abilitățile de lucru în echipă. - 33 de elevi au participat la Innovation Camp
10	<p>Evenimentul „Profesioniști și Debutanți” (30 noiembrie)</p>	<p>La 30 noiembrie curent, a avut loc cea de-a doua ediție a Proiectului ”Profesioniști și Debutanți”, organizat de AO ”Junior Achievement Moldova” în parteneriat cu <i>Ministerul Tineretului și Sportului din Moldova, Ministerul Educației, Fundația "Familia Sturza", Academia de Studii Economice din Moldova și Compania Linella.</i></p> <p>”Profesioniști și Debutanți” (”Job Shadow Day” sau ”O zi de lucru în umbră”) presupune aflarea, pe durata unei singure zile a unui sau a mai multor liceeni în cadrul unei companii/instituții sau organizații, aceștia devenind ”umbră” unuia dintre angajați. Astfel, elevii văd pe viu ce implică anumite specialități din domeniul ales, află despre responsabilități, îndatoriri și munca în echipă.</p> <p>În proiect au participat 155 de elevi din 30 de licee, din 12 raioane din republică, 32 de profesori și 28 de companii și instituții.</p> <p>În cadrul evenimentului, cei 155 de tineri debutanți au avut norocul să fie în umbra PROFESIONIȘTILOR din cadrul: Ministerul Educației, Ministerul Afacerilor Interne, Judecătoria sectorului Botanica și Rîșcani, Linella, Leogrand Hotel & Convention Center, Moldova Agroindbank, StarNet, East Europe Consulting Associates, Comoda, Voiaj International, Bons Offices, Teleradio Moldova, Publika TV, Jurnal TV, Coca Cola, Magenta Consulting, Creator Iu. Bors, Zorile, Hotelul Vila Verde, Orange, Gas Natural Fenosa, Moldcell, Revi-Outsourcing, Simpals, Teatrul ”Ginta Latina”, Banca de Economii, Centrul Sănătății Familiei ”Galaxia”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Acest eveniment îi ajută pe tinerii liceeni să ia o decizie cu privire la alegerea unei facultăți. Este foarte complicat la această vârstă a lua decizia corectă luând în considerație contextul economic în care trăim și posibilitățile pe care le oferă piața de muncă. -Comaniile au avut posibilitatea să interacționeze cu tînăra generație, elevii de astăzi, antreprenorii de mâine.

11	Consultanții de afaceri în vizită la școlile din țară (mai – decembrie 2012)	<p>Junior Achievement Moldova în colaborare cu Junior Chamber International Moldova preiau această practică internațională și organizează în cadrul proiectului "Compania Școlară" o serie de întâlniri între elevii - participanți ai programelor de educație economică JA, și tinerii antreprenori, membri ai JCI Moldova. Scopul acestor întâlniri este de a promova cultura antreprenorială în rândul elevilor din țară prin oferirea unor oportunități de consolidare a abilităților necesare dezvoltării inițiativelor antreprenoriale.</p>	<p>Auditoriu la o întâlnire: <i>circa 30-60 elevi</i>, din cl. 9-12 din diferite regiuni ale țării. În perioada mai – decembrie 2012, au fost întreprinse vizite în <i>18 clase</i> liceale din următoarele instituții: LT M. Eminescu, LT Gaudeamus, LT L. Blaga, or. Chișinău, LT V. Coroban, LT Balatina, r. Glodeni, LT C. Spătaru, Leova, etc. Auditoriul total al vizitelor: <i>circa 500 elevi</i></p>
12	Schimb de experiență moldo-estoniană privind organizarea programelor de educație economică (decembrie 2012)	<p>În perioada 4-10 decembrie 2012, un grup de 12 persoane, elevi, profesori și personal din cadrul organizației Junior Achievement Moldova au întreprins o vizită de studiu în Estonia, cu scopul de a efectua un schimb de experiență și idei cu participanții programului Junior Achievement Estonia.</p> <p>În cadrul vizitei în Estonia, elevii au participat la o serie de activități educaționale și culturale, printre care: un atelier de lucru de 12 ore "Innovation Camp", Târgul Regional al Companiilor Școlare, asistarea la ore, etc.</p> <p>De menționat că vizita elevilor în Estonia este parte componentă a proiectului de cooperare dintre Junior Achievement Estonia și Junior Achievement Moldova pentru dezvoltarea educației antreprenoriale, finanțat de către Ambasada Americii în R. Moldova și Ministerul de Externe al Estoniei.</p>	<p>-Ca rezultat al vizitei de lucru în Estonia și al schimbului de experiență și idei, Junior Achievement Moldova cu suportul elevilor și profesorilor participanți ai vizitei, va implementa atelierul de lucru Innovation Camp, va aduce unele îmbunătățiri în procesul de lucru. De asemenea, elevii și profesorii au acumulat o experiență nouă, au identificat idei noi ce le vor implementa în cadrul activității companiei școlare și în cadrul activității extracurriculare personale.</p>
13	Editarea manualelor: Ghid de Economie Aplicată, Lumea noastră Țara noastră	<p>S-a editat suportul didactic integral pentru programele "Economia Aplicată" (1000 de ghiduri)</p> <p>De asemenea au fost reeditate 10 000 de manuale „Lumea noastră”, „Țara noastră” (destinat V-VI) cu susținerea financiară a Ministerului Tineretului și Sportului al R. Moldova, Compania StarNet.</p>	<p>-Profesorii și elevii înscriși în program au beneficiat de suportul didactic necesar în instruirea în domeniul educație economică și antreprenariat.</p>

Parteneri Junior Achievement Moldova 2012

Parteneri generali:



Fundația "Familia Sturza"



Ministerul Educației al
Republicii Moldova



„GAMA PROIECT”

Parteneri pe proiecte 2010-2012:



Ministerul Tineretului și
Sportului al Republicii
Moldova



Elevii de la Liceul Teoretic "V.Aleksandri", din or. Ungheni



Elevii de la Liceul Teoretic "Ion Creangă" în Estonia în cadrul atelierului Innovation Camp



Cristian Cerneanu, premiantul Olimpiadei Republicane la Economie



Elevii în cadrul evenimentului de orientare în carieră "Job Shadow Day" în cadrul Ministerului Educației al RM

